

**Стенограма от представянето на Годишния доклад за дейността
на институцията на омбудсмана през 2017 г. в
Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта**

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ: На днешното заседание присъстват госпожа Мая Манолова – Омбудсман на Република България, госпожа Ева Жечева – директор-дирекция „Права на детето“, господин Хюсеин Исмаилов – началник-отдел „Права на хора с увреждания и дискриминация“, госпожа Нуртен Патракль – главен експерт в дирекция „Права на детето“, госпожа Атанаска Мутафчиева – главен експерт в отдел „Социални права, образование, здравеопазване и околна среда“ и господин Иван Дечев – главен експерт в отдел „Права на хора с увреждания и дискриминация“.

По първа точка ще разгледаме само частта, която е от компетенциите на Комисията, а именно Глава първа, т. 1 – Права на децата, година на нови пространства, инициативи за правата на детето и Глава трета, т. 3 – Конвенция на Организацията на обединените нации за правата на детето. Давам думата на госпожа Мая Манолова.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Уважаеми господин Председател, уважаеми дами и господа народни представители! Благодаря за възможността да представя Доклада за работата на институцията на Омбудсмана за 2017 г. Както се разбрахме, предвид ангажиментите на народните представители в други комисии, ще се опитам да съм максимално кратка. В случай че някоя от темите не е достатъчно добре представена, съм готова да отговарям на въпросите Ви.

Освен това мисля да включа към своето изложение и кратка презентация на г-жа Златина Хаджипанайотова, с която в края на миналата година започнахме национална кампания за правата на децата сираци, като представи няколко проблема. Ние сме готови и със законодателни свои предложения, които ще внесем в петък в парламента и би било добре в аванс, една крачка напред, депутатите от Комисията за правата на децата да сте запознати с тези предложения. Така че е добре да сте информирани предварително за нашите намерения.

Всъщност ние ги изпратихме във вид на конкретни предложения – до депутатите и до Министерството на труда и социалната политика. Организирахме Национална кръгла маса в средата на февруари, в която участваха представители на Социалното министерство, но въпреки поетия ангажимент тези законодателни предложения да бъдат обсъдени и внесени, до момента не се е случило. Така че с тази работа ще се заемем ние. Сега по нашия доклад. Ако мога с една дума за краткост да онагледя работата на институцията през 2017 г., то тази дума е „битки“. Бих могла да я заменя и с думата „права“, защото всяка една от битките, които водеше институцията,

беше за правата на българските граждани, така че всяка една победа, колкото и малка да е тя, за нас е изключително ценна, защото е свързана не просто с решаването на конкретен проблем на даден човек или на група хора, но и със защита на граждански права, на основни права, на конституционни права, зад които институцията на българския Омбудсман стои.

За да не бъдем голословни, сме онагледили работата на институцията в числа, от които може да се види каква е динамиката в нашата работа. Сравнението е за 2015 г., 2016 г. и 2017 г. Знаете, че аз встъпих в длъжност в края на 2015 г. – от 20 октомври, и всяко едно от числата всъщност са граждани, които са потърсили помощта на омбудсмана, граждани, които са приети в Приемната на омбудсмана, жалби и сигнали, приключени жалби и сигнали, жалби и сигнали по най-важните за гражданите проблеми, обществени услуги, социални права и изпълнително производство. Вижда се, че по всеки един от тези показатели сравнението с 2015 г. е минимум 2 пъти нарастване на обема от работа. А спрямо 2016 г., защото ние сме в условията вече на състезание със себе си, нашата работа се е увеличила в рамките на около 30% – 34 хил. 908 души, които са потърсили помощта на омбудсмана. Това наистина е едно сериозно число, зад което стои напрегнат, упорит и високо квалифициран труд на членовете на моя екип.

Кампаниите, които разгърнахме, / тук са описани само най-големите и продължителни от тях,/ са девет на брой. Те са финализирани реално, като една от тях е посветена на правата на децата и на популяризирането на дейността на Омбудсмана като защитник на правата на децата. Друга кампания беше, ако не финализирана, то добре онагледена и прозвуча в рамките на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз, е кампанията срещу двойните стандарти при храните. Надявам се, че през тази година една кампания, която не сме отчели за 2017 г., защото тя реално започна кога, Златина? – На 27 декември 2017 г., следващата година много се надявам, че правата на децата сираци ще бъде сред кампаниите, които са завършили успешно за институцията на Омбудсмана.

Следващият слайд, на стр. 5, ще покаже как са разпределени жалбите по направления и каква е тяхната динамика. Вижда се, че най-голям брой е този на жалбите в изпълнителното производство. Всъщност динамиката тук е най-голяма – със 133%, но в топ 3 са жалбите, свързани с правото на образование и жалбите, свързани с правата на децата. Това само по себе си освен за проблеми в тази сфера, показва, че институцията на Омбудсмана вече става по-разпознаваема като защитник на правата на децата.

Тук трябва да отворя една скоба. Нека да не забравяме, че институцията е на 11-12 години от своето създаване, а мандат за защита на правата на децата има от 5 години – от 2012 г., така че това беше едно от предизвикателствата хората, да ни разпознават като институция, която се бори за правата на децата в България.

Тук на стр. 10 може да видите и динамиката на работата на институцията от 2009 г. насам. Всъщност ако бяхме върнали лентата още назад, със сигурност разликата щеше да е още по-драстична по отношение на жалбите, с които гражданите се обръщат към Омбудсмана, но и сега се вижда, че през 2009 г., реално преди осем години, се започва с 2 хил. 600 жалби, които стигат до 6 хил. 200 през 2015 г., а сега вече са 12 хил. 635 жалби, постъпили в институцията.

Само искам да вметна – ще се види в следващ слайд, но няма да се спра на него, че същият брой, около 12 хил. 600 на брой, са и приключилите жалби, тоест ние не само поемаме огромно количество жалби и сигнали на гражданите, но и ги завършваме в срок, така че хората да получат решение на техния проблем максимално бързо.

Сравнението на слайда на стр. 12 е сравнение с 2016 г. Тук може и да се види, че през 2017 г. сме имали 17 изнесени приемни, което е различно от посетените населени места, които са над 80. Защото в една част от случаите не обявяваме предварителна Приемна, а отиваме на място заради съществуващ конкретен проблем и заедно с конкретния проблем приемаме и други граждани заедно с техните проблеми. Така че населените места, които сме посетили, някои от тях по 2-3 пъти, а понякога и 5 пъти, са над 80. На слайда на стр. 13, тъй като става дума все пак за народни представители, които сте избрани от конкретни региони, ако се интересувате, това е статистика за подадените жалби към Омбудсмана по области.

Приемната на Омбудсмана – казвам го за информация, тъй като много от хората стигат до институцията на Омбудсмана през народните представители, че тя работи всеки ден от 9,00 ч. до 17,00 ч., така че когато и да дойде гражданин от която и да е точка от страната, ще бъде приет и ще бъде консултиран от съответния експерт, който е специалист по дадения проблем. Обикновено в четвъртъците приемна имам аз, в сряда приема заместник-омбудсмана, а през останалите дни – шефът на кабинета, главният секретар. Така че ако гражданинът иска да се срещне с представител, образно казано, на ръководството на институцията, независимо в кой ден се намира в София, ще може да осъществи такава среща.

Всъщност броят на приетите от мен е 2 хил. 465 граждани за миналата година, като една голяма част от тях са извън София. На място също има интерес, хората да се срещнат с омбудсмана. Ръстът спрямо миналата година е само с 20%, но и миналата година работихме на предела на своите възможности.

Правата на децата са важен приоритет от работата на институцията. Логично е първият слайд отново да бъде с числа. Вижда се, че спрямо 2015 г. близо 3,5 пъти е нараснал броят на жалбите, като най-голям е броят на жалбите, свързани с правата на децата, които се отнасят до специалната закрила, тоест искания, претенции и очаквания от органите за закрила, а също

така и свързан с родителски конфликти и проблеми с права на децата, свързани със семейната среда.

На второ място е защитата правата на децата с увреждания – една тема, която не спира да бъде най-актуална като правозащитна тема и като социална тема и за която аз лично се надявам вече, че и ние ще внесем своя дял за нейното законодателно и административно уреждане.

На трето място са жалбите, свързани с проблеми в здравеопазването и други, които не могат да бъдат характеризирани по конкретен вид. Тук само ще отворя една скоба, че е голям и броят на жалбите, свързани със социално-икономическата закрила на децата, тъй като постоянно константно основният проблем, който аз като омбудсман дефинирам и е свързан с правата на децата, е детската бедност. Проблемите произтичат от бедността и мизерията, в която живеят десетки хиляди български деца. Всъщност и Вие знаете, че няма как да има богати деца в бедни семейства, а бедността води след себе си до редица други изключително тежки проблеми. Извели сме като първи проблем, не по степен на важност, защото проблемите, свързани с правата на децата са еднакво важни, но като особено актуален и предизвикващ възмущение в рамките на обществото – проблем, свързан със защитата на българските деца от насилие и от злоупотреби с деца. Всъщност темата с насилието в контекста на насилие в детски заведения и в училища, в семейна среда, в услуги от резидентен тип, агресията, училищният тормоз, телесното наказание, защитата на децата, пострадали от насилие, това все бяха теми, които стояха високо на вниманието на българското общество през миналата година, естествено – и на омбудсмана.

В доклада всъщност, в съответната част, подробно сме описали всичко, което сме свършили по тези теми.

Искам специално да обърна внимание на две теми – темата, свързана с телесното наказание, и конкретните ни предложения е това да намери своето законодателно уреждане, категоричната забрана на телесното наказание. Заедно с неправителствени организации организирахме форуми, включително създадохме национална коалиция срещу телесното наказание на деца. Това е свързано и с психологията на българина, че „бий го като малко, за да не го биеш като стане по-голямо“, и други такива особено умни сентенции, свързани с наказанията над деца. Всъщност от там тръгва, ако щете, и според нашата оценка една голяма част от проблема с насилието и агресията на улицата и в училище. Децата попиват това, което се случва вкъщи, така че това е една от изходните точки, от които трябва да тръгнем за решаване на проблема с агресията и насилието.

Друга изключително важна за омбудсмана тема е защитата на деца, които са били обект на насилие. В тази връзка също организирахме специален форум, свързан с един конкретен случай, за да обединим нашите усилия с неправителствения сектор. Ставаше дума за едно дете, което е сексуално

насилвано от втория си баща и което беше разнасяно, развеждано по съдилища, по органи на досъдебното производство и от системата на закрила и други институции, за да разказва отново и отново тези случаи. Според нас единственото решение на този и други подобни проблеми, които вместо да помогнат, допълнително травмират децата, е приемането на закон за детското правосъдие. Той ще даде едно решение на високо ниво на този проблем, което е и препратка вече към следващата тема, свързана с проблемите на децата в конфликт със закона.

Тук искам да изразя моята тревога от забавянето на приемането на закона за детското правосъдие. Имаше изготвен Проект на закон в рамките на предния парламент, на предното Министерство на правосъдието, в чието изготвяне активна роля имаше и институцията на Омбудсмана. Ние го презентирахме тогава, представихме го на различни форуми с тогавашния министър на правосъдието госпожа Захаријева. Към днешна дата този закон е стопиран. Нещо още по-тревожно – вместо да се работи по него и той да влезе в парламента, където му е мястото да бъде обсъждан, Правосъдното министерство в момента се занимава с обсъждането отново на концепцията на закон за детското правосъдие.

Абсурден регрес по темата, тъй като освен работата с деца, които са жертва на насилие и свидетели на насилие, този законопроект по един модерен начин регламентираше и отношението към децата, които са в конфликт със закона. Обръщам ви внимание, детските интернати, които поставих на вниманието и на парламента още в края на 2015 г. буквално след встъпването си в длъжност като омбудсман, продължават да съществуват. Там продължават да бъдат затворени деца, зад решетки и вината и отговорността на институциите става още по-голяма, тъй като след като се постигне консенсус, че на тези безобразни места за задържане на деца трябва да им се сложи точка, те продължават да съществуват, просто защото законът се върна в изходна база. Заедно с Министерството на образованието и науката и с Агенцията за закрила на детето успяхме да покажем, че един от тези интернати може да бъде закрит, когато институциите си подадем ръце и работим много и конкретно по казуса на всяко дете. Така интернатът в Драгоданово беше затворен, част от децата се върнаха в своите семейства, други влязоха в приемната грижа, а трети са в услуги от резидентен тип. Там отново имаме един парадокс, свързан с едно трудно дете, образно казано – жертва на сексуално насилие, многократно самото то извършител на насилие, интернатът известно време съществуваше само заради едно дете, тъй като цялата държава беше в затруднение как да се справи с този случай. Слава Богу, вече е решен, макар че не по най-добрия начин, да не кажем, по един доста спорен начин. Но така или иначе се показва, че такъв интернат може да бъде затворен. Така че апелирам към всички Вас и чрез въпроси в парламентарния контрол, и чрез други механизми, които имат парламентарните групи, просто да поставите

въпроса пред Правосъдното министерство тази тема да бъде придвижена, тъй като много сериозно касае детските права.

Темата с децата с увреждания също е една изключително болезнена тема за обществото. Със сигурност всеки един от Вас е наясно, тъй като тя беше достатъчно представена от майките на деца с увреждания. Тук всъщност решението е изработване на закон за личната помощ, който да бъде съвременен европейски закон. Аз наблюдавам как институциите се мотаят с него вече от много дълги години и може би отново ще се наложи институцията на Омбудсмана да предложи някакъв проект, защото наистина темата е изключително болезнена. Става дума за солидарност, за съпричастност, която всеки член на българското общество би следвало да го каже, особено на институциите към хората с трудни съдби.

В контекста на правата на децата обаче, извън темата по начина по който беше повдигната от майките на деца с увреждания, е темата с приобщаващото образование и децата със специални образователни потребности. Аз като омбудсман съм изключително притеснена от отношението на обществото в по-голямата му част към проблемите на тези деца. Стига се дори до стигматизиране на част от тях, които имат своите особености. Всъщност няма две еднакви деца, за да кажем, че примерно са по-трудни, а други – по-лесни, особено що се отнася до системата на образованието, възпитанието, грижата към всяко едно дете би следвало да бъде съобразена с неговите конкретни и специални характеристики и потребности. В този контекст съм изключително притеснена и своевременно реагирах на писмото, което изпрати една учителка от Варна в социалните мрежи. Казусът беше за това как едно такова дете трябва да бъде изключено от системата на началното образование. Още по-тревожно беше, че към това потресаващо писмо се присъединиха много български учители с опита си да кажат, че децата със специални образователни потребности едва ли не нямат място в системата на предучилищното и училищното образование – изключително тревожно отношение. Слава Богу, това беше обсъдено и в крайна сметка усилията на всички институции в момента са точно в тази посока - децата със специални образователни потребности да се чувстват адекватно и на място в образователната система. Всъщност с участието на експертите на институцията бяха решени и множество конкретни случаи на деца, които да бъдат настанени в детски заведения, в училище. Ще продължим да работим по всеки конкретен случай, но е необходимо според мен и от Вашата комисия да бъдат излъчвани такива послания в тази посока.

Проблемите с качествено здравеопазване ще ги представя пред Здравната комисия.

Искам да кажа няколко думи по отношение правата на децата в родителски конфликти, и то в аспекта, в който това касае Вас като законодателен орган. Отново искам да обърна внимание, че Проектът за

изменение на Семейния кодекс, в който бяха включени предложения за въвеждане на споделеното родителство, отново е замразен и е върнат в изходна точка.

Проблемите на децата, които са оръжия в родителски войни, не спират. Всъщност ние сме медиатор по десетки такива случаи. Много често вече и двете воюващи страни ни търсят като съюзник, но истината е, че потърпевши от тези войни са децата и би следвало освен мерки на административно ниво от всички органи на закрила, да бъдат взети и съответни мерки от законодателния орган, така че да бъде съблюдуван и да бъде изведен напред най-добрият интерес на децата, а той е свързан с това да имат контакти и да имат възможности и при двамата родители, това положение да бъде законово и съдебно уредено, за да не се превръщат в крайна сметка в разменна монета в тези конфликти. Системата на закрила. Само искам да вметна, че тя беше изключително ефективна в процесите на деинституционализация, но по начина, по който съществува в момента с припокриване на отдели, на служби, всички, които се занимават с едно и също и в крайна сметка никой не е отговорен, наистина създава вече достатъчно проблеми.

Всички сте били свидетели на драстични случаи, свързани с насилие, проблеми със здравето на деца, при които системата на закрила се оказва последният появил се на мястото на събитието. Просто смятам, че трябва да има специален поглед върху това как функционира. Той е свързан и с оценката за работата на социалните работници – огромно текучество заради мизерните заплати и заради ниския статус, който имат хората там, а огромната част от тях наистина работят със сърце и имат нужда от подкрепа, включително законодателна за това да се чувстват справедливо оценени, работейки в толкова труден социален сектор.

Темите с необходимостта от създаване на сигурна и безопасна обществена среда. Тук много подробно сме изложили проблемите в доклада. Не смятам да ги презентирам, но те са един преглед на това с колко много разнородни проблеми се занимава институцията, включително с вредната медийна среда, когато става дума за права на деца, включително с рекламата на хазартни игри по медиите, което се отразява върху децата, лошото състояние на детските площадки и училищните дворове, тъй като се занимават и със спорт.

Имахме множество жалби и за състоянието на физкултурните салони – наистина безобразно, а искаме децата да спортуват и растат здрави. Включително свободното предлагане на наргилета на деца. Писахме препоръки, които са взети предвид и ситуацията се промени. Продажбата на наркотици на публични места, достъпни до деца – сезирали сме съответните органи затова. Продажбата на забранени продукти чрез куриерски фирми – с конкретни предложения и препоръки, които бяха взети предвид от ответните органи. Трансграничните случаи, с които се занимава институцията. Всъщност има

нужда, убедихме се на практика, от създаването на една мрежа на омбудсманите, поне със съседните нам държави, и в този контекст обмисляме да създадем мрежа на балканските омбудсмани – може би още през следващите месеци, защото много често случаите не само на деца, но и на граждани преминават през различни страни, особено съседни страни, и имаме нужда от адекватна и бърза реакция по всеки конкретен случай. И накрай да кажа, че сме удовлетворени от това, от резултата на кампанията, чието начало всъщност презентирахме миналата година във Вашата комисия. Спомнете си един клип, в който участваха известни лица за правата на децата, за институцията на Омбудсмана като защитник правата на децата. В крайна сметка можем да кажем, че през миналата година сме получили 20 жалби от деца, тъй като в момента, от който аз постъпих, всъщност започнах да изпълнявам функцията на омбудсман, жалби от деца на практика в институцията нямаше, тъй като тя не се разпознаваше като такава. А вече имаме първите 20 жалби, които са наистина по важни за децата разнородни проблеми.

Също така темата, която е свързана с проблемите в образованието я оставям за Комисията по образованието.

Сега ще дам възможност на Златина Хаджипанайотова да каже няколко думи за кампанията, с която започнахме в края на миналата година и която смятаме да финализираме през следващите месеци.

ЗЛАТИНА ХАДЖИПАНАЙОТОВА:

Добър ден на всички! Благодаря за поканата.

Още един път искам да благодаря на Омбудсмана на Република България, който бе единствената институция, която ни чува към момента! Ние, родителите на деца сираци, искаме промяна в Закона за наследствените и персонални пенсии, тъй като към момента той, меко казано, е дискриминиращ. В наследствените пенсии искаме промяна в годините за осигурителен стаж, защото към днешна дата на 25-годишна студентка, която умира внезапно, държавата изисква стаж, за да може детето ѝ да получи наследствена пенсия. Персоналната пенсия се отпуска по една специална наредба, която гарантира правата на децата, загубили наследствени пенсии. В тази наредба има едно „ако“, което казва: „Ако доходът на живия родител не надвишава гарантирания минимален доход“. Към момента за страната, Вие знаете предполагам, че гарантираният минимален доход е 75 лв., тоест аз като майка на едно дете сирак трябва да получавам под 150 лв., за да може моето дете сирак да получи персонална пенсия. Тя е доста по-ниска от наследствената пенсия. В момента размерът ѝ е 108,88 лв.

Освен това тази персонална пенсия, на първо място, се гласува от общината. На второ място, всяка една персонална пенсия се гарантира от Министерския съвет. Смятам, че това е абсурдно и моля наистина за

законодателни промени, които да защитят правата на българските деца. За другите ще си говорим друг път. Благодаря.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА:

В тази връзка, аз се обръщам още веднъж към всички депутати в Комисията за защита правата на децата – ние със Златина и с други родители на деца сираци, включително и с баби, които отглеждат деца сираци, ще внесем законодателни предложения в петък в парламента. Много моля да ги разглеждате във всички парламентарни групи и мисля, че Вие сте хората, които можете да направите и внесете предложения или вариант по тези предложения.

Опитах се да убедя Социалната комисия, че трябва да чуе Златина и останалите родители всъщност не миналата, а по-миналата сряда, но там отговорът беше, че са обсъдили въпроса на парламентарен контрол с министъра на труда и социалната политика и че това било работа на Министерството. Не съм съгласна, че това е работа на Министерството, още повече когато Министерството, което бяхме поканили на 27 декември 2017 г., участваше в публичното откриване на кампанията – беше широко огласено по медиите, пое ангажимент, министърът също пое многократно след това ангажимент, че ще предложи тези промени. От тогава, от месец декември, минаха четири пълни месеца!? Сега, ако искат!

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ:

Ако може да ни предоставите тези Вашите предложения, за да се запознаем.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА:

Ще ги изпратим на имейлите. Ние сме готови. Ще ги изпратим или днес следобед, или утре.

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ:

Благодаря Ви за изчерпателния доклад, госпожо Манолова. Колеги, имате думата – ако някой има въпроси към госпожа Манолова.

Имате ли въпроси?

Заповядайте, госпожо Халачева.

ТЕОДОРА ХАЛАЧЕВА: Уважаеми господин Апостолов, уважаема госпожо Манолова, уважаеми гости, колеги! Смятам, че трябва да взема отношение по презентацията. Нямам въпроси, но искам да кажа няколко думи. Поздравявам Ви за Отчета. Смятам да гласувам „за“ неговото приемане. Видяхме, освен че количество нараства работата на институцията Омбудсман, в сравнение с 2015 и 2016 г., тук вече можем да говорим и за качествено подобряване на дейността с оглед защитаването на правата на хората с увреждания, правото на образование, правото на здравеопазване. Относно темата, касаеща нашата комисия, виждаме, че доста е работено по

нея, а именно защита правата на децата и тяхната защита от насилие. Притеснително е обаче това, което бе изнесено, а именно, че жалбите, свързани с нарушаване правата на децата са в топ 3 от подаваните до институцията.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Увеличението.

ТЕОДОРА ХАЛАЧЕВА: Да, увеличението, не се изразих правилно. Смятам, че това говори, или по-скоро е отражение на липсата на една държавна политика, свързана със справянето и превенцията за насилие над децата, изисква законодателни промени.

Уважаеми господин Председател, искам да се обърна към цялата комисия и да взема отношение по един поставен от госпожа Манолова проблем и той е изключително важен, а именно за закона за детското и младежко правосъдие. Преди една година всички Вие си спомняте, че гласувахме изслушване на госпожа Цачева по хода на закона, но все още това не е направено. Предлагам Ви в духа на казаното днес ние да поискаме такова изслушване и да настояваме като членове на Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта такова предложение и такъв закон да бъде придвижен вече в пленарната зала. Все пак говорим за една законодателна уредба на 60 години.

И последно, което си отбелязах, че трябва да Ви кажа. Смятам за изключително положителен фактът, че вече има и детски жалби към институцията Омбудсман, което говори за едно доверие и от страна на младите българи. Изключително важно е да защитаваме техните права и те да припознават някой, към когото могат да се обърнат. Затова поздравявам Вас и екипа Ви за усилията, които са положени. Подробно се запознах с Вашата дейност и анализираниите раздели III – VII, XII, в Глава първа и смятам, че трябва да Ви поздравим за работата. Благодаря.

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ:

И аз благодаря, госпожо Халачева.

Във връзка с изслушването на госпожа Цачева ще говоря с експертите, тъй като не съм запознат докъде е стигнала комуникацията, да проверим и да видим какво се случва и да я поканим на изслушване в нашата комисия. Колеги, имате ли други въпроси? Заповядайте, господин Али.

СЕВИМ АЛИ: Уважаема госпожо Манолова, уважаеми колеги! Имам един кратък въпрос. Имате ли някаква система, мониторинг, тоест хората, които се обръщат към Вас за помощ, след това проследявате ли как се движат техните сигнали и жалби и дали се разрешават, или не, или само се отчита някаква бройка, че толкова хора са подали жалби, са били при Вас с някакъв проблем? Дали след това има някакъв мониторинг, дали следите за разрешаването на техните проблеми?

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Разбира се! Как иначе? Всъщност ние се опитахме да направим статистика – всяка втора препоръка на Омбудсмана се изпълнява и е ясно, тъй като...

СЕВИМ АЛИ: Решаване на проблема.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Включително, да. Това е най-голямата промяна в отношението към институцията. Ако преди се смяташе, че Омбудсманът е една институция, която може да сте изслуша, да й поплачеш на рамото, да ти съчувства, сега отношението на гражданите към институцията, че това е институцията, която ти решава проблема.

Всъщност това е нашият стремеж и мисля, че го показваме със своята работа, включително и в натиска върху парламента, когато трябва да се промени закон, за да се решат проблемите на голяма група хора. Това е нашата цел. Всъщност ние следим всеки един от тези случаи.

В тази връзка просто казвам: „Благодаря за оценката!“, но ще търсим в контекста на тази оценка и подкрепа от парламента, когато се приема бюджета на институцията за следващата година, защото наистина хората ми изнемогват. Работата се е увеличила два пъти на всеки един от тях.

От друга страна, вторият проблем, който има институцията – не че Вие можете да го решите, но да Ви кажа, все пак сте народни представители: вторият проблем е свързан със сградата. В момента половината ми бюджет отива да плащам наем на тази сграда, в която сме – сградата е чудесна, нямаме забележки, но тези пари биха могли да бъдат използвани по един целесъобразен и полезен начин. Просто имам нужда от държавна или общинска сграда – пиша непрекъснато на всички институции вече две години и половина, но тя е там, където е от самото начало, отпреди 10 и повече години. Това е пряко свързано с ефективността. Ако имаме повече хора, ще работим още по-ефективно.

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ: Колеги, други въпроси?

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Освен това, към нас вече се обръщат по всякакви въпроси. Няма тема в държавата, която да не е адресирана до Омбудсмана. Ако си позволим да се забавим два дни – примерно при последната жалба стана голям проблем за българите в Гърция, които щяха да ги съдят. Те бяха пуснали жалбата в петък, експертът се оказа, че е болен, но жалбата е разпределена. В понеделника по медиите питаха - защо омбудсманът не се е заел със случая.

ЗАМ.-ПРЕДС. СТЕФАН АПОСТОЛОВ: Колеги, да благодарим на госпожа Манолова за изчерпателните отговори.

Закривам дискусиата по точка първа и предлагам да преминем към гласуване за приемане на Доклад за дейността на Омбудсмана на Република

България през 2017 г., № 839-02-5, внесен на 30 март 2018 г. от Омбудсмана на Република България.

Моля да гласуваме.

Гласували 19 народни представители: за 19, против и въздържали се няма.

Докладът е приет с пълно единодушие.

Да благодарим на госпожа Мая Манолова!